

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Філологічний факультет
Кафедра української літератури**

ЕВЕЛІНА БАЛЛА

**УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
В КОНТЕКСТІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ ЛІТЕРАТУР**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до проведення практичних занять**

Ужгород - 2023

Методичні вказівки підготувала
Балла Е.Ю. – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури

Рецензент

Кузьма О.Ю. – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри української літератури

Відповідальний за випуск

Кузьма О.Ю. – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри української літератури

Балла Е. Українська література в контексті слов'янських літератур. Методичні вказівки до проведення практичних занять (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035 Філологія** спеціалізації **035.01 Українська мова та література** освітньої програми «Українська мова і література»). Ужгород, 2023. 28 с.

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету Ужгородського національного університету протокол № 9 від 28 червня 2023 року.

ЗМІСТ

1.	<i>ВСТУП.....</i>	<i>4</i>
2.	<i>ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....</i>	<i>7</i>
3.	<i>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....</i>	<i>8</i>
4.	<i>ТЕМАТИЧНИЙ КУРС ЛЕКЦІЙ.....</i>	<i>10</i>
5.	<i>ТЕМАТИКА ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....</i>	<i>12</i>
6.	<i>ТЕМИ РЕФЕРАТІВ.....</i>	<i>25</i>
7.	<i>СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....</i>	<i>26</i>

ВСТУП

Методичні вказівки укладено відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Українська література в контексті слов'янських літератур» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова і література».

Мета вивчення навчальної дисципліни «Українська література в контексті слов'янських літератур» – ознайомити студентів з основними тенденціями літературного процесу в слов'янських країнах, представити українську літературу на тлі здобутків інших слов'янських народів, висвітлити генетичні, типологічні та інтертекстуальні паралелі між українською та іншими слов'янськими літературами, охарактеризувати основні прояви міжкультурної комунікації.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність проведення досліджень на належному рівні;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства;
- здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки;
- здатність здійснювати науковий аналіз і структурування літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
- здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень;
- здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі; володіння навичками управління інформацією.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова і література» спеціальності 035 Філологія, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких **програмних результатів навчання**:

- оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства;
- характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;
- доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються;
- цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Українська література в контексті слов'янських літератур»:

- здатність орієнтуватися в періодизації та закономірностях розвитку літературного процесу слов'ян;
- уміння виявляти естетичні та художні особливості творів; аналізувати художні твори під кутом зору сучасної методології та літературознавчих досліджень;
- здатність використовувати знання для аналізу літературних, культурних, суспільно-історичних явищ;
- уміння проводити типологічні паралелі при аналізі творів українських митців та представників інших слов'янських літератур;
- володіння навичками чітко, логічно й аргументовано висловлювати свою точку зору на різні явища літературного процесу;
- здатність цінувати мультикультурність світу, толерантно і з повагою ставитися до представників інших культур.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік, модульний контроль, поточні оцінки за знання; усне опитування, письмові практичні роботи, написання реферату, підготовка презентації.

Форми поточного контролю: усне опитування, виконання практичних завдань, реферат, презентація.

Форма модульного контролю: письмове виконання модульної контрольної роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Оцінка успішності студента з дисципліни "Українська література в контексті слов'янських літератур" є рейтинговою і виставляється за стобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модулю.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота №1 містить 5 теоретичних питань, кожне з яких оцінюється в 10 балів.

Модульна контрольна робота №2 містить 2 теоретичні питання та творче завдання. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, - це 40 балів за теоретичну частину та 10 балів за третє питання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю.

Програмою передбачено таку форму контролю, як залік. Підсумковий семестровий контроль здійснюється за результатами модульного контролю та усної відповіді на питання, що винесено на залік. Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60--63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	2-й	2-й
	Лекції:	
	28	6
	Практичні (семінарські):	
	20	6
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	72	108

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Література слов'ян X – XVIII століть: основні етапи розвитку

Тема 1. Історія виникнення та становлення слов'янських літератур.

Історико-географічні умови становлення слов'янської спільноти. Культура давніх слов'ян. Слов'янський фольклор. Початок слов'янської писемності. Передумови становлення національних літератур. Періодизація літературного процесу. Загальна характеристика стильових напрямів.

Тема 2. Розвиток слов'янських літератур у добу середньовіччя.

Історичні передумови розвитку літератури в період середньовіччя. Церковнослов'янська література західних слов'ян. Південнослов'янський героїчний епос. Особливості давньоукраїнської літератури цього періоду. Розвиток слов'янських літератур у добу пізнього середньовіччя. Літописання. Релігійна література західних слов'ян. Перекладні твори.

Тема 3. Слов'янські літератури в епоху Відродження.

Гуманізм і реформація в Чехії. Ян Гус. Ян Амос Коменський. Ренесансна література в Польщі (Міколай Рей, Ян Кохановський). Відродження в Хорватії (дубровницько-далматинська література). Культурно-національне відродження в Україні.

Тема 4. Бароко в слов'янських літературах.

Література доби бароко. Риси бароко. Особливості слов'янського бароко. Бароко в хорватів. Західнослов'янська література бароко (польська, чеська). Українське літературне бароко.

Тема 5. Класицизм у літературі слов'ян.

Перехід від бароко до класицизму в слов'янських літературах. Жанрові особливості творів класицизму. Класицизм у західнослов'янських літературах.

Модуль 2. Тенденції розвитку слов'янських літератур у XIX – на поч. XXI ст.

Тема 6. Романтизм у слов'янських літературах.

Романтизм як художній напрям. Світоглядні та філософські засади романтизму. Специфіка романтизму в окремих слов'янських літературах. Романтична література західних слов'ян. Творчість А. Міцкевича.

Ю. Словацький та Україна. Спадщина К. Маха. Здобутки словацького романтизму. Український романтизм в контексті загальнослов'янського: типологія та специфіка. Феномен М. Гоголя.

Тема 7. Реалізм у літературі слов'ян.

Стильові особливості реалізму. Реалізм у літературі західних слов'ян. Південнослов'янська реалістична література. Реалізм в українській літературі.

Тема 8. Слов'янські літератури в добу модернізму.

Особливості модернізму в слов'янських літературах. Стили модернізму. Стильовий синкретизм. Модернізм у польській літературі ХХ століття. Леся Українка і польська література. «Молода Польща» і ранній український модернізм. Модернізм у чеській літературі. Чеський модернізм в оцінці І. Франка. І. Франко і чеська література. Специфіка південнослов'янського модернізму.

Тема 9. Загальні тенденції розвитку слов'янських літератур у ХХ ст.

Історичні передумови розвитку слов'янських літератур у ХХ ст. Становище України та літературний розвій. Творчість українських письменників-емігрантів у Чехії. Празька поетична школа. Два відродження в українській культурі: «розстріляне відродження», діяльність шістдесятників. Українсько-польські контакти. Особливості розвитку польської літератури. Видатні письменники-емігранти (В. Гомбрович, Ч. Мілош). Ідейно-художні пошуки в польській літературі 1960-1980-х рр. (В. Шимборська, С. Лем та ін.). Література Чехословаччини. Література Югославії. Пожвавлення літературних взаємозв'язків у другій половині ХХ ст. Тематичні та жанрово-стильові тенденції: спільне та відмінне.

Тема 10. Міжслов'янські літературні взаємини на сучасному етапі.

Основні тенденції розвитку слов'янських літератур кінця ХХ – початку ХХІ століття. Постмодернізм у слов'янських літературах. Література масова й елітарна. Прояви міжкультурного діалогу в умовах сьогодення. Переклад як форма міжкультурної комунікації. Переклади південнослов'янських авторів українською мовою. Переклади творів українських митців іншими слов'янськими мовами (чеською, польською, хорватською, словацькою тощо). Перекладні антології. Творчість українських письменників за кордоном.

ТЕМАТИЧНИЙ КУРС ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Історія виникнення та становлення слов'янських літератур.

Лекція 1-2.

1. Вступ. Предмет і завдання курсу.
2. Слов'янський світ: спільне та відмінне.
3. Культура давніх слов'ян.
4. Вірування та фольклорна спадщина слов'ян.
5. Виникнення писемності в слов'ян.
6. Періодизація літературного процесу.
7. Загальна характеристика стильових напрямів.

Тема 2. Розвиток слов'янських літератур у добу середньовіччя.

Лекція 3.

1. Історичні передумови розвитку слов'янських літератур у період середньовіччя.
2. Староболгарська література. Охридська та преславська книжні школи.
3. Старочеська література.
4. Південнослов'янський героїчний епос.
5. Монументалізм та орнаменталізм у літературі Київської Русі.
6. Оригінальна та перекладна література Київської Русі.

Тема 3. Слов'янські літератури в епоху Відродження.

Лекція 4-5.

1. Ренесанс та Реформація: історичні та світоглядні передумови виникнення.
2. Секуляризація літератури, її жанрово-тематичне оновлення.
2. Гуманізм і реформація в Чехії. Ян Гус.
3. Життя і діяльність Яна Амоса Коменського.
4. Ренесансна література в Польщі (Миколай Рей, Ян Кохановський).
5. Відродження в Хорватії (дубровницько-далматинська література).
6. Культурно-національне відродження в Україні.
7. Полемічна література. Творчість Івана Вишенського.

Тема 4. Бароко в слов'янських літературах.

Лекція 6.

1. Література доби бароко.
2. Риси бароко.
3. Особливості слов'янського бароко.
4. Бароко в хорватів.
5. Західнослов'янська література бароко (польська, чеська).
6. Українське літературне бароко.

Тема 5. Класицизм у літературі слов'ян.

Лекція 7.

1. Перехід від бароко до класицизму в слов'янських літературах.
2. Жанрові особливості творів класицизму.
3. Класицизм у західнослов'янських літературах.
4. Класицизм в українській літературі.

Тема 6. Романтизм у слов'янських літературах.

Лекція 8-9.

1. Романтизм як художній напрям.
2. Специфіка романтизму в окремих слов'янських літературах.
3. Романтизм у польському письменстві (А. Міцкевич. Ю. Словацький).
4. Особливості чеського романтизму (К. Маха, Б. Нємцова).
5. Здобутки словацького романтизму (Я. Краль, Л. Штур).
6. Романтизм у південних слов'ян (П. Прерадович, І. Йованович-Змай, Ф. Прешерн).
7. Український романтизм в контексті загальнослов'янського: типологія та специфіка.
8. Місце Т. Шевченка в романтичному культурному просторі слов'янства.

Тема 7. Реалізм у літературі слов'ян.

Лекція 10.

1. Реалізм як художній напрям.
2. Тенденції поширення реалізму в слов'янських літературах.
3. Реалізм у літературі західних слов'ян.
4. Південнослов'янська реалістична література.
5. Реалізм в українській літературі (І. Нечуй-Левицький, Панас Мирний, драматургія другої пол. ХІХ ст.).

Тема 8. Слов'янські літератури в добу модернізму.

Лекція 11.

1. Модернізм як художньо-світоглядний напрям.
2. Особливості модернізму в слов'янських літературах.
3. Модернізм у польській літературі ХХ століття.
4. Модернізм у чеській літературі.
5. Специфіка південнослов'янського модернізму.

Тема 9. Загальні тенденції розвитку слов'янських літератур у ХХ ст.

Лекція 12-13.

1. Історичні передумови розвитку слов'янських літератур у ХХ ст.
2. Пожвавлення літературних взаємозв'язків у другій половині ХХ ст.
3. Тематичні та жанрово-стильові тенденції: спільне та відмінне.
4. Особливості розвитку польської літератури.
5. Література Чехословаччини.
6. Література Югославії.
7. Становище України та літературний розвій.

Тема 10. Міжслов'янські літературні взаємини на сучасному етапі.

Лекція 14.

1. Основні тенденції розвитку слов'янських літератур кінця ХХ – початку ХХІ століття.
2. Постмодернізм у літературі слов'ян. Специфіка українського постмодернізму.
3. Прояви міжкультурного діалогу в умовах сьогодення.
4. Переклад як форма міжкультурної комунікації.

ТЕМАТИКА ТА ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. СТАНОВЛЕННЯ СЛОВ'ЯНСЬКИХ ЛІТЕРАТУР

План

1. Історико-географічні умови становлення слов'янської спільноти.
2. Матеріальна та духовна культура давніх слов'ян.
3. Слов'янський фольклор.
4. Початок слов'янської писемності.
5. «Порівняльна історія слов'янських літератур» Дмитра Чижевського.

Самостійна робота

Ознайомитися з матеріалом, викладеним у навчальному посібнику Абрамович С. Усна народна творчість слов'ян. Курс лекцій : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Ред.-вид. відділ К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2021. 100 с. (URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>)

Література

1. Абрамович С. Д. Усна народна творчість слов'ян. Курс лекцій : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Ред.-вид. відділ К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2021.
URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>
2. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н.О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
3. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
4. Кордон М. Українська та зарубіжна культура: Підручник. 3-тє видання. Київ: Центр учбової літератури, 2010. URL: https://library.kre.dp.ua/Books/2-4%20kurs/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/Kordon_Ukr_ta_zarub_kultura_2010.pdf
5. Лучик В. Вступ до слов'янської філології. Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2008.
URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Luchyk_Vasyl/Vstup_do_slovianskoi_filologii.pdf
6. Тетеріна О. «Зустрічі слов'янських літератур на їхніх історико-духовних перехрестях»: Д. Чижевський. ScienceRise. 2018. №6. С. 49–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2018_6_12.
7. Тиховська О. Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект. Ужгород: РІК-У, 2021.

8. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
9. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: Навч. посібник / Наук. ред. В.М. Шейко. Київ: Кондор, 2006.

Практичне заняття 2. СЛОВ'ЯНСЬКІ ЛІТЕРАТУРИ В ДОБУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

План

1. Середньовіччя як історична та літературна епоха в житті слов'ян: загальний огляд.
2. Ораторсько-проповідницька та житійна література.
3. Перекладні твори. Слов'янські переклади Біблії.
4. Жанр літопису в літературі слов'ян.
5. «Слово о полку Ігоревім» як оригінальна пам'ятка давньоукраїнської літератури.

Самостійна робота

Опрацювати й виписати основні положення розділу VII «Культурні здобутки слов'ян за середньовіччя» праці Френсіса Дворніка «Слов'яни в європейській історії та цивілізації» (URL: <http://litopys.org.ua/dvornik/dv10.htm>)

Література

1. Абрамович С. Аксіологія Біблії. Київ: Видавничий дім Д. Бураго, 2018.
2. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н.О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. К : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
3. Білоус П. В., Білоус О. П. Українська література XI—XVIII ст. : навч. посіб. для самостійної роботи студента. Київ : ВЦ «Академія», 2010.
4. Гнатишак М. Історія української літератури, ч. I (1941). URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/14151/file.pdf>
5. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
6. Лановик З. Роль біблійної екзегези у формуванні національних літературних традицій (до проблеми розрізнення слов'янської та латинської естетичних парадигм). *Волинь філологічна: текст і контекст*. Вип. 6. Ч. I. Луцьк, 2008. С. 63–68.
7. Левченко Н. М. Біблійна герменевтика в давній українській літературі : монографія. Харків : Майдан, 2018.
8. Пелешенко Ю. Південнослов'янські та західні впливи в киеворуському письменстві. *Слово і час*. 2016. №8. С.91–94.
9. Сліпушко О. Русько-польський духовний контекст доби Раннього і Високого Середньовіччя. *Київські полоністичні студії* : наукове

видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том XVIII. Київ, 2011. С. 102–106.

10. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
11. Шевченко Л. Л. Слов'янські переклади Святого Письма та їхній вплив на становлення національних мов. *Мовознавство*. 2003. № 2–3. С. 145–150.

Практичне заняття 3. РЕНЕСАНС У ЛІТЕРАТУРІ СЛОВ'ЯН

План

1. Світоглядні та естетичні засади ренесансу.
2. Жанрово-тематичне оновлення в хорватській літературі.
3. Відродження в чеській літературі. Творчість Я.-А. Коменського.
4. Відродження в польській літературі. Творчість М. Рея та Я. Кохановського.
5. Ренесанс та Реформація в Україні. Життя і творчість І. Вишенського.
6. Латиномовна література: Ю. Дрогобич, Павло Русин із Кросна, М. Гусовський, С. Оріховський. «Роксоланія» С. Кльоновича.

Самостійна робота

Підготувати презентацію про одного з відомих слов'янських митців доби Відродження. Ознайомитися з лірикою М. Рея, Я. Кохановського, С. Кльоновича та ін. у перекладі українською мовою за виданням «Антологія польської поезії. Т. 1.», с. 7–25 (URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Viedina_Valeria/Antolohia_polskoi_poezii_t1/)

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ: ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Астаф'єв О. Г. «Селянки» Шимона Шимоновича як взірці пісень літературного походження. *Літературознавчі студії*. 2014. Вип. 42 (1). С. 36–43.
3. Білоус П. В., Білоус О. П. Українська література XI—XVIII ст.: навч. посіб. для самостійної роботи студента. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
4. Вирський Д. Станіслав Оріховський-Роксолан: життя і пам'ять. Київ: Інститут історії України НАН України, 2013.
5. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997.
6. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.

7. Поплавська Н. Українсько-польський діалог у полемічному дискурсі кінця XVI – початку XVII ст. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том XVIII. Київ, 2011. С. 115–120.
8. Трофимук М. Латиномовна література України XV–XIX ст.: жанри, мотиви, ідеї: монографія / Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
9. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.

Практичне заняття 4. СЛОВ'ЯНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРНЕ БАРОКО

План

1. Бароко як стиль у мистецтві та літературі.
2. Особливості бароко в літературі слов'ян.
3. Польське поетичне бароко. Творчість А. Морштина, С. Твардовського, Ш. Зиморовича та ін. представників польської барокової поезії.
4. Театр і драматургія польського бароко.
5. Бароко в українській культурі:
 - 1) «Тренос» Мелетія Смотрицького;
 - 2) Драма Ф. Прокоповича «Володимир»;
 - 3) Козацькі літописи. «Історія Русів».
 - 4) Життєва і творча доля Г. Сковороди.

Самостійна робота

Опрацювати статтю Чижевський Д. Слов'янське бароко (URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/172740/09-Chyzhevsky.pdf?sequence=1>)

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. К : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997.
3. Ґеник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
4. Дзира І. Південнослов'янські сюжети в «Історії русів». URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/22.pdf%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/22.pdf%20(2).pdf)
5. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
6. Радишевський Р. Українсько-польське пограниччя: сарматизм, бароко, діалог культур. *Київські полоністичні студії* : наукове видання /

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том XIV. Київ, 2009.

7. Трофимук М. Латиномовна література України XV–XIX ст.: жанри, мотиви, ідеї: монографія / Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
8. Українсько-польські літературні контексти доби бароко. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том VI. Київ, 2004.
9. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.

Практичне заняття 5. ПРОСВІТНИЦТВО ТА КЛАСИЦИЗМ У СЛОВ'ЯНСЬКИХ ЛІТЕРАТУРАХ

План

1. Ідеологія та естетика Просвітництва.
2. Класицизм як стиль мистецтва.
3. Просвітництво та класицизм у польській літературі.
4. Епоха Просвітництва в словацькій літературі.
5. Класицизм в українській літературі. Творчість І. Котляревського.

Самостійна робота

Опрацювати й законспектувати розділ «Класицизм» за працею Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005. С. 130–144.

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Ґеник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
3. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
4. Історія української літератури: У 12 т. Т. 3: Література XIX століття (1800-1830) / За ред. В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2016.
5. Мороз Л. Класицизм і драматургія Івана Котляревського. *Рідний край*. 2003. №2. С. 93–98. URL: <https://md-eksperiment.org/post/20140217-klasicizm-i-dramaturgiya-ivana-kotlyarevskogo>
6. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.

Практичне заняття 6. РОМАНТИЗМ У ЛІТЕРАТУРІ СЛОВ'ЯН

План

1. Світоглядні та філософські засади романтизму.
2. Романтизм у польській літературі. А. Міцкевич, Ю. Словацький та Україна. «Українська школа» в польському романтизмі.
3. Романтизм у словацькій літературі. Творчість Я. Краля.
4. Українська романтична поезія.
5. Т. Шевченко як митець-романтик. Т. Шевченко в слов'янському світі.
6. Феномен М. Гоголя.

Самостійна робота

Опрацювати статтю Нахлік Є. Образ і проблема України у творчості Юліуша Словацького. URL: <http://mjsk.te.ua/uk/slovatskij-v-ukrayini/doslidzhennja-statti/98-obraz-i-problema-ukrayini-u-tvorchosti-juliusha-slovatskogo>

Підготувати реферат на обрану тему.

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. К : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Адам Міцкевич і Україна. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том I. Київ, 2003.
3. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997.
4. Ґеник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
5. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
6. Київські полоністичні студії : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Вип. XXIV. Київ, 2014.
7. Колошук Н. Порівняльне літературознавство. Посібник. Київ: Кондор, 2018.
8. Ліхтей Т. Слов'янська планида: Словацька поезія XIX–XX століть у дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин: монографія. Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2010.
9. Ліхтей Т. Творчість Янка Краля в дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин. *Slovenčina ako cudzí jazyk v škole*. Науковий збірник. Ужгород: В-во Олександри Гаркуші, 2021. С. 184–195.

10. Мушинка М. Тарас Шевченко в Чехії та Словаччині. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Вип. 1(31). Ужгород, 2014. С. 169–174.
11. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш про «українську школу» в польській літературі. *Проблеми слов'янознавства*. Вип. 49. Львів: Світ, 1996. С. 114–126.
12. Романтизм: між Україною та Польщею. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том V. Київ, 2003.
13. «Українська школа» в літературі та культурі українсько-польського пограниччя. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том VII. Київ, 2005.
14. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
15. Юліуш Словацький і Україна. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том II. Київ, 2000.

Практичне заняття 7. РЕАЛІЗМ У ЛІТЕРАТУРІ СЛОВ'ЯН

План

1. Сильові особливості реалізму.
2. Польська література др. пол XIX ст. Творчість Г. Сенкевича та Е. Ожешко.
3. Болгарський реалізм. Творчість І. Вазова.
4. Реалізм у словацькій літературі. П. Гвездослав.
5. Українська реалістична проза.
6. Реалістичні тенденції в українській драматургії.

Самостійна робота

Опрацювати й законспектувати розділ «Реалізм» праці Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005. С. 184–213.

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>

2. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
3. Історія української літератури: У 12 т. Т. 7: Література 80-90-х років ХІХ століття / За ред. В. Дончика. У 2 кн. Кн. 1-2. Київ: Наукова думка, 2020-2021.
4. Колошук Н. Порівняльне літературознавство. Посібник. Київ: Кондор, 2018.
5. Ліхтей Т. Гвездославові “Криваві сонети“ у творчій інтерпретації українських митців. *Гуманітарний вісник. Серія: іноземна філологія. Проблеми сучасного перекладознавства*. Черкаси: ЧДТУ, 2006. № 10. Т. 1. С. 72–76.
6. Ліхтей Т. Слов'янська планида: Словацька поезія ХІХ–ХХ століть у дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин: монографія. Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2010.
7. Ліхтей Т. Українські переклади поетичної творчості Павола Орсага–Гвездослава. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Ужгород, 2005. Вип. 9: Українська література і загальноєвропейському контексті. Матеріали Міжнар. наук. конф. (10–12 жовтня 2005 року, Ужгород (Україна)). С. 193–197.
8. Піскіжова В. Особливості українсько-болгарських літературних зв'язків у ХІХ ст. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Piskizhova_Vladyslava/Osoblyvosti_ukrainsko-bolharskykh_literaturnykh_zviazkiv_u_XIX_st.pdf
9. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
10. Чижевський Д. Реалізм в українській літературі / Підготов. тексту, фак. ред., передм. М. Наєнка. Київ: Вид. центр «Просвіта», 1999. 120 с.

Практичне заняття 8. МОДЕРНІЗМ У СЛОВ'ЯНСЬКИХ ЛІТЕРАТУРАХ

План

1. Стилi модернізму. Сильовий синкретизм.
2. «Молода Польща» і ранній український модернізм.
3. Леся Українка і польська література.
4. Чеський модернізм в оцінці І. Франка. І. Франко і чеська література.
5. М. Євшан про слов'янський літературний світ.

Самостійна робота

Опрацювати й законспектувати матеріал статті Юсип-Якимович Ю. Слов'янський літературний модернізм кінця ХІХ – початку ХХ ст. у загальноєвропейському контексті: спроба типологізації. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип.8. Ужгород, 2003. С. 85–92.

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
3. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010.
4. Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика / Упор. Н. Шумило. Київ: Основи, 1998.
5. Колошук Н. Порівняльне літературознавство. Посібник. Київ: Кондор, 2018.
6. Легкий М. Проза Івана Франка: діалоги епох, діалоги культур. *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 153–162.
7. Ліхтей Т. Поезія словацького модернізму в естетичному осмисленні українських перекладачів. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Філологія*. 2015. Вип.1–2 (33–34). С. 46–50.
8. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002.
9. Соболев В. Наукова та перекладацька рецепція творчості Лесі Українки у Польщі. *Київські полоністичні студії : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том ХІХ*. Київ, 2012. С. 177–186.
10. Теплий І. Перекладацький дискурс Івана Франка (на матеріалі чеської мови). *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 277-284.
11. Теплий І. Перекладознавчий дискурс Івана Франка (на матеріалі слов'янських мов). *Проблеми слов'янознавства*. 2013. Вип. 62. С. 129–146.
12. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005.
13. Юсип-Якимович Ю. Слов'янський літературний модернізм кінця ХІХ – початку ХХ ст. у загальноєвропейському контексті: спроба типологізації. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія*. Вип.8. Ужгород, 2003. С. 85–92.
14. Юсип-Якимович Ю. Слов'янський літературний символізм: фоносемантична поетика звукового пейзажу. *Україністика: минуле,*

сучасне, майбутнє III. Література та культура. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 307–314.

15. Ямборко С. Творчість Василя Стефаника у рецепції представників «Молодої Польщі». *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том XVIII. Київ, 2011. С. 214–218.

Практичне заняття 9.

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ СЛОВ'ЯНСЬКИХ ЛІТЕРАТУР У ХХ СТ.

План

1. Історико-політичні умови розвитку слов'янських літератур у ХХ ст.
2. Творчість українських письменників-емігрантів у Чехії. Празька поетична школа.
3. Два відродження в українській культурі: «розстріляне відродження», діяльність шістдесятників.
4. Ідейно-художні пошуки в польській літературі 1960-1980-х рр. (В. Шимборська, С. Лем та ін.). Українсько-польські контакти.
5. Максим Рильський і польська література.
6. Д. Павличко як перекладач слов'янської поезії.
7. Творчість українських письменників у Чехословаччині.

Самостійна робота

Ознайомитися з поезією польських письменників в українському перекладі за виданням: *Між Карпатами і Татрами* : пол. поезія в укр. пер. Олександр Козоріз. Вип. 36 / вступ. сл., упоряд. Т. Ліхтей, пер. з пол. О. Козоріз. Ужгород : РІК-У, 2022. 80 с. Підготувати інформацію про одного з митців, провести паралелі з творчістю українських поетів.

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ: ВД Д. Бураго, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997.
3. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
4. Карпатська замана: Збірник творів українських письменників Чехословаччини / Упоряд. : Ф. Ковач, О. Мищанич, М. Роман; Вступ. ст. Д. Павличка. Київ: Рад. письменник, 1990.

5. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», Т.4: У сподіваннях і трагічних зламах. 2015.
6. Колошук Н. Порівняльне літературознавство. Посібник. Київ: Кондор, 2018.
7. Кушнір О. Українська література у словацькому контексті: пресовий дискурс. *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 145–152.
8. Ліхтей Т. До питання про рецепцію словацької поезії на українських теренах: антології та збірники перекладів. *Кременецькі компаративні студії. Науковий часопис*. Вип. XI. 2021. С.64–74.
9. Ліхтей Т. Максим Рильський як перекладач та популяризатор словацької поезії. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 26. Том 1. 2022. С. 206–211.
10. Ліхтей Т. Поезія і поети Словаччини у мистецьких вимірах Дмитра Павличка. *Studia Slovakistica*. Вип. 16. Словацька мова і література у дзеркалі перекладу. Ужгород, 2016. С. 230–238.
11. Ліхтей Т. Слов'янська планида: Словацька поезія XIX–XX століть у дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин: монографія. Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2010.
12. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини XX ст.: Україна і Польща. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002.
13. Моторний В. Олександр Колесса й українсько-чеські взаємини міжвоєнного двадцятиліття. *Проблеми слов'янознавства*. 2002. Вип. 52. С. 110–117.
14. Пащенко Є. Хорватія Дмитра Павличка. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції*. Збірник наукових праць (філологічні науки). 2018. №12. С. 60–65.
15. Радишевський Р. Українськість польських письменників від Дмитра Павличка. *Київські полоністичні студії : наукове видання / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ, Міжнар. школа україністики*. Том XVII. Київ, 2011. С. 608–614.
16. Рега Д. Слов'янський варіант футуризму: питання самовизначення. *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 221–228.

Практичне заняття 10.

СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА СЛОВ'ЯН ТА МІЖЛІТЕРАТУРНІ КОНТАКТИ

План

1. Постмодернізм у слов'янських літературах. Література масова й елітарна.
2. Сучасна література Польщі. Творчість О. Токарчук.
3. Сучасна чеська література. Творчість М. Кундери.
4. Сучасна сербська література. Феномен М. Павича.
5. Переклади південнослов'янських авторів українською мовою.
6. Переклади творів українських митців іншими слов'янськими мовами (чеською, польською, хорватською, словацькою тощо).

Самостійна робота

Підготувати повідомлення (або презентацію) про сучасні літературні зв'язки (українсько-польські, українсько-словацькі, українсько-чеські, українсько-хорватські тощо) (на вибір).

Література

1. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н. О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бурого, 2019. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
2. Антологія. Переклади з польської. Україна 1991–2013. Режим доступу: http://www.polinst.kyiv.ua/storage/event/antolohiya_105x297_preview.pdf
3. Зарівна Т. Війна як втілення пекла і мир як несвідомлений рай. Територія мови (за творами «Морфій» Щепана Твардоха, «Книга забуття» Василя Слапчука, «Вірші з війни» Бориса Гуменюка). *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 105–112.
4. Ліхтей Т. Роль науково-мистецької еліти Пряшівщини в популяризації словацької поезії в Україні (друга пол. ХХ – поч. ХХІ ст.). *Studia slovakistica*. Елімінація мовних бар'єрів. Ужгород, 2011. Вип. 11. С. 116–124.
5. Ліхтей Т. Серія “Між Карпатами і Татрами” в дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин. *Історичний часопис з богемістики і словакістики*. Вип. 3. Ужгород, 2013. С. 165–174.
6. Романчук І. «Фемінне» та «феміністичне» в сучасній українській та словацькій жіночій прозі. *Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура*. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. С. 245–252.
7. Шевченко С. Сучасні поетичні польсько-українські взаємини. *Київські полоністичні студії* : наукове видання / Київський національний

університет ім. Тараса Шевченка, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка
НАНУ, Міжнар. школа україністики. Том XVIII. Київ, 2011. С. 352–
356.

8. <https://naszwybir.pl/polski-poety-pro-ukrainy/>
9. <https://www.culturno.te.ua/literaturno/cheska-literatura-ukra%D1%97nskoyu-najnovishe-i-vibrane.html>

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Юрій Дрогобич – видатна особистість доби Відродження.
2. Феофан Прокопович: життя та діяльність.
3. Життя та діяльність Петра Скарги.
4. Життя та діяльність Станіслава Оріховського.
5. Україна в житті і творчості Северина Гоцинського.
6. Життя і творчість Себастьяна Кльоновича.
7. Український світ прози Миколи Гоголя.
8. Адам Міцкевич і Україна.
9. Юліуш Словацький та Україна.
10. Образ русалки у творчості українських та польських романтиків.
11. Тарас Шевченко в чеській культурі.
12. Тарас Шевченко і болгарська література.
13. Альманах «Русалка Дністровая» в контексті українсько-чеських літературних взаємин.
14. Леся Українка і польська література.
15. Леся Українка й Болгарія.
16. «Сон української ночі» Василя Пачовського та «Весілля» Станіслава Виспянського: типологічні паралелі.
17. Богдан Лепкий і польська культура.
18. Рецепція творчості Чеслава Мілоша в Україні.
19. Сербські мотиви у творчості Лесі Українки.
20. Українсько-чеські літературні взаємини в оцінці Олександра Колесси.
21. Перекладацька спадщина Івана Мацинського.
22. Польська тема у творчості Івана Франка.
23. Іван Франко – перекладач чеської поезії.
24. Максим Рильський – перекладач польської поезії.
25. Польська тема в ліриці Максима Рильського.
26. «Слов'янське небо» Романа Лубківського.
27. Сучасні переклади з польської літератури.
28. Григорій Кочур як перекладач слов'янської поезії.
29. Польща в житті та творчості Ліни Костенко.
30. Олена Рудловчак – дослідниця літератури Закарпаття.
31. Творчість українських письменників Словаччини (проза Івана Яцканина).
32. Сучасні переклади з сербської літератури.
33. Дмитро Павличко як перекладач хорватської поезії.
34. Словацька поезія в перекладі Дмитра Павличка.
35. Художня своєрідність прози Ольги Токарчук.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Дорошенко Д. Слов'янський світ у його минулому й сучасному. Київ: Темпора, 2010. 784 с.
2. Історія української літератури: У 12 т. Т.1-4, 7. Київ: Наукова думка, 2013-2021.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. : підручник: у 10 т. Київ: ВЦ «Академія», Т.1-8. 2013-2021.
4. Абрамович С. Д., Кеба О. В., Стахнюк Н.О. Історія польської літератури. Навчальний посібник: Цикл лекцій / За ред. С. Д. Абрамовича. Київ : ВД Д. Бураго, 2019. 634 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7485>
5. Чижевський Д. Порівняльна історія слов'янських літератур. Київ: ВЦ «Академія», 2005. 288 с.

Допоміжна:

1. Абрамович С. Д. Усна народна творчість слов'ян. Курс лекцій : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Ред.-вид. Відділ К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2021. 100 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6339>
2. Брилинська Н., Моторний О. Історія чеської літератури: від зародження до середини XX ст. : Львів, 2019.
3. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Київ: Основи, 1997. 604 с.
4. Грабович Г. Польсько-українські літературні взаємини: питання культурної перспективи. URL: <http://litopys.org.ua/hrabo/hr07.htm>
5. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / пер. з чеської Г. Сиваченко. Київ: Гелікон, 2000.
6. Дворнік Ф. Слов'яни в європейській історії та цивілізації. URL: <http://litopys.org.ua/dvornik/dv.htm>
7. Дзира І. Південнослов'янські сюжети в «Історії русів». URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/22.pdf%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/22.pdf%20(2).pdf)
8. Діалог культур: українсько-чеські літературні взаємини : матеріали наук. семінару / упоряд. О. Лук'яненко; наук. ред. І. Сварник; ЛОУНБ. Львів, 2020. 60 с. URL: http://lounb.org.ua/Files/SEMINAR_P.pdf
9. Зінько Ю., Калитко С., Кравчук О., Поп І. Нариси історії Чехії. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zinko_Yurii/Narysy_istorii_Chekhii/
10. Ільницький М. На перехрестях віку. У 3 кн. Кн. 1. Київ: Києво-Могилянська академія, 2008.

11. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження : підручник / М. С. Шаповалова, Г. Л. Рубанова, В. А. Моторний ; за ред. Я. І. Кравця. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Знання, 2011. 476 с.
12. Карпатська замана: Збірник творів українських письменників Чехословаччини / Упоряд. : Ф. Ковач, О. Мищанич, М. Роман; Вступ. ст. Д. Павличка. Київ: Рад. Письменник, 1990.
13. Кобець Н. Словацько-український діалог: літературний вимір. Дис. на здоб. наук. ступ. канд. філол. наук. Львів, 2020. 229 с. URL: https://scc.knu.ua/upload/iblock/14e/dis_Kobets%20N.O.pdf
14. Колошук Н. Порівняльне літературознавство. Посібник. Київ: Кондор, 2018.
15. Кропивко І. Українська і польська постмодерна проза (карнавал, фрагментація, фронтір): монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kropyvko_Iryna/Ukrainska_i_polska_postmoderna_proza_karnaval_frahmentatsiia_frontyr.pdf
16. Ліхтей Т. Слов'янська планида: Словацька поезія XIX–XX століть у дискурсі українсько-словацьких літературних взаємин: монографія. Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2010. 304 с.
17. Лучик В. Вступ до слов'янської філології. Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2008. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Luchyk_Vasyl/Vstup_do_slovianskoj_filolohii.pdf
18. Між Карпатами і Татрами : пол. поезія в укр. пер. Олександри Козоріз. Вип. 36 / вступ. сл., упоряд. Т. Ліхтей. Ужгород : РІК-У, 2022. 80 с.
19. Мовчан Р. У пошуках архітвору: з історії української літератури ХХ ст. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
20. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. 327 с.
21. Мушинка М. Тарас Шевченко в Чехії та Словаччині. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Вип. 1(31). Ужгород, 2014. С. 169–174.
22. Наєнко М. Художня література України. Від міфів до модерної реальності. Київ, 2012.
23. Нахлік Є. Образ і проблема України у творчості Юліуша Словацького. URL: <http://mjisk.te.ua/uk/slovatskij-v-ukrayini/doslidzhennja-statti/98-obraz-i-problema-ukrayini-u-tvorchosti-juliusha-slovatskogo>
24. Панченко В. Літературний ландшафт України ХХ століття. 50 «слайдів». Київ: Ярославів Вал, 2019.
25. Рега Д. О. Історія чеської літератури: від реалізму до другої половини ХХ століття. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ, 2019. URL: <https://kslipl.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/108/2019/11/1564650665625771.pdf>
26. Словенська література і Шевченко. *Шевченківська енциклопедія у 6 т. : т. 5*. Київ, 2015. С. 824–827.

27. Соболев В. Українські шістдесятники в польському контексті. *Таїни художнього слова (до проблеми поетики тексту)*. Збірник наукових праць. Вип.5. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2006. С. 331–341.
28. Тарнашинська Л. Митець і політика: у пошуках ідентичності (Вітольд Гомбрович та Іван Драч). *Презумпція доцільності: Абрис сучасної літературознавчої концептології*. Київ: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 401–411.
29. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. Київ: Смолоскип, 2010.
30. Татаренко А. Поетикальні функції автобіографічного елемента в сербській, хорватській, українській прозі постмодерної доби. *Слов'янські обрії: доповіді українських учасників XVI Міжнародного з'їзду славистів (м. Белград, Сербія, 20-27 серпня 2018)* Вип. 9. Київ: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; Український комітет славистів, 2018. С. 233–244.
31. Україністика: минуле, сучасне, майбутнє III. Література та культура. Колективна монографія, присвячена 20-річчю україністики на Філософському факультеті Університету імені Масарика в Брно. Brno, 2015. 588 с.
32. Франко І. Нова чеська література і її розвій. URL: <https://www.i-franko.name/uk/LitCriticism/1899/NovaCheskaLiteratura.html>
33. Юсип-Якимович Ю. Слов'янський літературний модернізм кінця XIX – початку XX ст. у загальноєвропейському контексті: спроба типологізації. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Історія. Вип. 8. Ужгород, 2003. С. 85–92. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30911/1/%D0%AE%D0%A1%D0%98%D0%9F-%D0%AF%D0%9A%D0%98%D0%9C%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%A7%20%D0%AE..pdf>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»: <https://dspace.uzhnu.edu.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Київ: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/isp/texts.html
3. <http://litopys.org.ua/>
4. <http://izbornyk.org.ua/>
5. <https://chytomo.com/>
6. <http://litakcent.com/>
7. <https://diasporiana.org.ua>